

نگرانی شاخص سهام روسیه از موج جدید تحریم ها

شاخص سهام روسیه بدلیل نگرانی از دهمین بسته تحریمی اروپا مجدداً کاهش یافت. این بسته تحریمی شامل ممنوعیت‌های بیشتر برای صادرات کالاهای دارای کاربرد دوگانه و فناوری پیشرفته خواهد بود که ارزش آن ۱۱ میلیارد یورو برآورد می‌شود. اروپا اعلام کرده افراد روسی که برای فرار از تحریم‌ها دارایی خود را مخفی یا بفروشدن ردیی خواهد کرد. پوتین دوم اسفند در پارلمان روسیه سخنرانی سالیانه خواهد داشت.

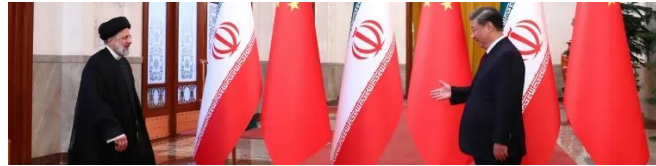

بانک مرکزی روسیه هفته گذشته برای سومین بار نرخ بهره سیاستی را در ۷/۵٪ ثابت نگه داشت و پیش‌بینی کرد تورم در سال ۲۰۲۳ بین ۵ تا ۷ درصد خواهد بود تا به ۴٪ در سال ۲۰۲۴ بازگردد. صنعت خودروی این کشور یکی از صنایع آسیب‌دیده از تحریم‌های غرب است بنحوی‌که تولید و فروش خودروی جدید در ۲۰۲۲ در مقایسه با سال قبل در روسیه به ترتیب ۶۷٪ و ۵۸/۸٪ افت کرده و احتمالاً در ۲۰۲۳ نیز تحت فشار باقی بماند زیرا کاهش دستمزد واقعی احتمالاً به تقاضا آسیب بیشتری خواهد رساند. نرخ برابری روبل به دلار نیز از ابتدای تیر ۱۴۰۱ که به کمترین مقدار خود از سال ۲۰۱۵ یعنی حدود ۵۱/۵ کاهش یافته بود، همچنان روند مثبتی دارد طوری که اکنون به محدوده ۷۴ روبل به ازای هر دلار رسیده است.

عوامل تداوم درخشش احتمالی طلا در ۲۰۲۳ میلادی

از نگاه تحلیلگران، اطلاعات و داده‌های مهمی حاکی از تداوم صعود طلای جهانی در سال ۲۰۲۳ میلادی هستند. بانک‌های مرکزی در ۲۰۲۲ رکوردهای عجیبی را در خرید طلا ثبت کرده‌اند و پیش‌بینی می‌شود حتی اگر در ۲۰۲۳ رکورد جدیدی ثبت نشود، آنها همچنان خریدار طلا باشند. بطور مثال همچنان شاهد تقاضای ثابت بانک خلق چین در خرید طلا هستیم که در ماه گذشته نیز ۱۵ تن طلا خریداری کرده است و تحلیلگران معتقدند این روند به این زودی‌ها متوقف نمی‌شود. عامل دیگر افزایش تقاضای طلا، افزایش عدم اطمینان اقتصادی است زیرا تحلیلگران معتقدند دولت‌ها ناچارند خطرات رکود و تورم را کم‌اهمیت جلوه دهند. این دسته تحلیلگران بر این عقیده هستند که طلا همچنان یک دارایی امن و جذاب است و دولت‌ها نمی‌توانند در ۲۰۲۳ تورم را به نرخ هدف برسانند. آنها فکر می‌کنند که دولت‌ها نمی‌توانند بدون رکود، تورم را کاهش دهند و وقتی رکود شروع شود، بانک‌های مرکزی به سرعت تغییر مسیر می‌دهند و در آن زمان طلا خواهد درخشید (مبارزه با رکود مستلزم کاهش ارزش دلار است که اغلب رابطه عکس معنی‌داری با طلا دارد). از نگاه آنها نکلون بالقوه دولت آمریکا نیز یک ریسک اقتصادی دیگر محسوب می‌شود بنحوی که آثار عدم پرداخت تعهدات و بدهی دولت آمریکا، بسیار زیانبار خواهد بود. در سال ۲۰۱۱ نیز مشابه این اتفاق افتاد و طلا تا ۱۹۰۰ دلار در هر انس رشد کرد؛ در نتیجه احتمال تکرار این الگو را در سال جاری زیاد می‌دانند و معتقدند عدم صدور مجوز افزایش سقف بدهی می‌تواند ترس مردم را از متزلزل شدن سیستم مالی افزایش دهد.

روایت برخی رسانه‌های خارجی از سفر رئیس جمهور ایران به چین

الجزیره گفت: رئیس‌ی در سفر ۳ روزه خود به پکن مورد استقبال گرم همتای چینی خود قرار گرفت؛ این اولین سفر رسمی یک رئیس‌جمهور ایران به این غول اقتصادی آسیا در دو دهه اخیر بود. رئیس‌جمهور ایران قبل از سفر، با اظهاراتی واضح ناراضی‌ت خود را از کم‌رنگ شدن روابط پکن - تهران بویژه در زمینه همکاری‌های اقتصادی اعلام کرد و از عدم پیگیری جدی‌تر روابط نیز انتقاد کرد. رئیس‌ی در سفری که با دهه‌ها تن از مقامات مهم به چین داشت، جدیت خود را برای پیشبرد روابط نشان داد. این رسانه گفت که جزئیات زیادی از ۲۰ توافقنامه مهم امضاء شده در چارچوب سند همکاری جامع ۲۵ ساله ایران و چین افشاء نشده است و صرفاً به اظهارات رئیس سازمان توسعه تجارت ایران استناد کرد که ارزش این قراردادها را حدود ۳/۵ میلیارد دلار اعلام کرده است و شامل تجارت، معدن، صنعت خودرو، کشاورزی، گردشگری و انتقال فناوری می‌شود. این رسانه افزود که رئیس‌جمهور ایران در چین با چند شرکت بزرگ چینی نیز دیدار کرده است. این رسانه همچنین به مسائل مربوط به میدان نفتی یادآوران با حدود ۳ میلیارد بشکه نفت قابل استحصال و شایعات انصراف غول انرژی دولت چین از پروژه اشاره کرد که یک مقام وزارت نفت این ادعاها را تکذیب کرد.

محقق مرکز ژئوپلیتیک دانشگاه کمبریج (کارشناس روابط چین و ایران) در گفتگو با الجزیره مدعی شد: سفر رئیس‌جمهور ایران فاکتورهای اساسی که در حال حاضر همکاری‌های دوجانبه گسترده بین دو کشور را محدود کرده، تغییر نمی‌دهد. وی تحریم‌ها، شرایط فعلی و مشکلاتی که در گذشته سرمایه‌گذاران چینی در مواجهه با نظام حقوقی ایران با آن برخورد کرده بودند را مهم‌ترین این فاکتورها دانست. او ضمن اینکه در توثیقه مدعی شد چین اکنون کمتر از ترکیه و افغانستان حدوداً ۱۶۲ میلیون دلار در ایران سرمایه‌گذاری کرده است، به الجزیره گفت: پیشنهاد گزینه دبی و دوحه توسط عربستان و کشورهای شورای همکاری خلیج فارس برای چین جذاب‌تر است زیرا باثبات‌تر و سودآورتر هستند. از نظر او رفع تحریم و ثبات بیشتر ایران تنها سناریویی است که می‌تواند منجر به گسترش روابط اقتصادی چشمگیر بین ایران و چین در آینده شود. [آسوشیتدپرس، اکونومیست، دیپلمات و رسانه‌های دیگری نیز این اخبار را پوشش داده‌اند]

رئیس‌جمهور چین در اظهاراتی خواستار برداشته شدن تحریم‌های آمریکا به عنوان بخش مهمی از توافق هسته‌ای برجام شد و تأکید کرد چین مخالف مداخله نیروهای خارجی در امور داخلی ایران و تضعیف امنیت و ثبات ایران است. وی تأکید کرد که پکن "قاطعانه دوستی و همکاری خود را با ایران حفظ خواهد کرد" و "مشارکت راهبردی جامع را پیش خواهد برد". در پایان این سفر، شی با کمال میل دعوت رئیس‌جمهور ایران را برای سفر به ایران پذیرفت.

در بیانیه وزارت امور خارجه ایران نیز آمده است که علی‌رغم مخالفت دشمنان جمهوری اسلامی ایران و چین، گام‌های بلندی در تحکیم و توسعه روابط دو کشور برداشته شده است. وزارت امور خارجه چین نیز گفته که مایل به گسترش همکاری در زمینه تجارت، کشاورزی، صنعت، زیرساخت، ساخت جاده و کمربند (راه ابریشم نو) و در عین حال افزایش واردات کالاهای کشاورزی باکیفیت از ایران است.

نگرانی امارات از کمبود عرضه نفت

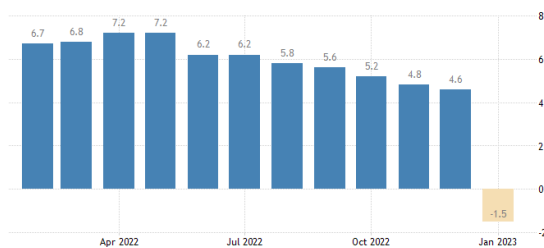
امارات اعلام کرد کاهش تولید نفت و احتمال عرضه ناکافی نفت خام بویژه در سال ۲۰۲۴ میلادی مشکلاتی برای بازار نفت ایجاد خواهد کرد. وزیر انرژی امارات در خصوص کاهش تولید نفت در بسیاری از کشورها ابراز نگرانی کرد و گفت ائتلاف اوپک پلاس سهمیه تولید خود را در پی کاهش ۵۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت توسط روسیه، تغییری نمی‌دهد. امارات همچنین اعلام کرد که صنعت نفت سال‌هاست از کمبود سرمایه‌گذاری رنج می‌برد. دبیرکل اوپک نیز هفته گذشته با اشاره به کمبود سرمایه‌گذاری در صنعت نفت از کشورها خواست دورنمای وسیع‌تری را برای انتقال به سمت انرژی‌های پاک در نظر بگیرند.

شروط بسته کمک مالی IMF برای حل بحران اقتصادی پاکستان

پاکستان پس از ۱۰ روز مذاکره با هیات اعزامی صندوق بین‌المللی پول (IMF) اعلام کرده که دریافت کمک مالی ۱/۱ میلیارد دلاری از IMF برای فرار از سقوط اقتصادی پاکستان ضروری است. پاکستان در سال ۲۰۱۶ یک بسته کمک مالی ۶ میلیارد دلاری با IMF امضا کرده بود که یک سال بعد از آن نیز یک میلیارد دلار دیگر به برنامه اضافه شد. نخست‌وزیر پاکستان گفته است که ما متعهد هستیم که هر آنچه بین تیم‌هایمان توافق شده را اجرا کنیم. رئیس هیات IMF هم گفته است که مذاکرات ادامه خواهد داشت و در گفتگو با دولت پاکستان پیشرفت قابل توجهی حاصل شده است. پاکستان گفته که تدابیر مالی IMF را اجرا خواهد کرد از جمله: مالیات جدید برای جمع‌آوری ۱۷۰ میلیارد روپیه پاکستان (۶۲۷ میلیون دلار)؛ تکمیل فرآیند افزایش مالیات سوخت؛ دوبار شدن عوارض و بهای گازوئیل. پاکستان در حال مبارزه با بحران اقتصادی است و تورم بی‌سابقه همراه با کاهش شدید ارزش پول ملی را تجربه می‌کند (در ۲ هفته گذشته بیش از ۱۰٪ ارزش روپیه از دست رفته است). حوادث طبیعی و آب‌وهوایی سال گذشته، اثر منفی آن بر امنیت غذایی، هرچ‌ومرج سیاسی و امنیتی در پاکستان نیز این بحران را تشدید کرده است. ذخایر ارزی این کشور طبق اعلام بانک مرکزی به ۲/۹ میلیارد دلار کاهش یافته است. IMF نیز همانند سایر موارد مشابه بدنبال تعهد یا تضمین سیاسی برای ارائه کمک، انجام اقدامات ریاضتی مانند افزایش درآمد مالیاتی، حذف تدریجی یارانه‌های غیره‌دفعند و ... است.

منفی شدن رشد اقتصادی آذربایجان در ۲۰۲۳ میلادی

تولید ناخالص داخلی آذربایجان در ماه اول سال میلادی جدید نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵/۵٪ کاهش یافت در حالیکه در ماه‌های گذشته مثبت بوده است.

قیمت گاز طبیعی ۴ هاب ■ میانگین ماهانه بر حسب CENT/m^3					
سال ۱۴۰۱	آمریکا	کانادا	انگلستان	هلند	میانگین
دی	۱۵	۱۵	۸۱	۷۵	۴۷
بهمن ماه ۱۴۰۱/۱۱/۲۱ تا	۱۰/۲	۱۲/۱	۶۱/۷	۶۴/۹	۳۷/۲
بهمن ماه ۱۴۰۱/۱۱/۲۸ تا	۹/۹	۱۱/۷	۵۹/۹	۶۳/۳	۳۶/۲

هفته منتهی به ۲۸ بهمن ۱۴۰۱ - شماره ۱۸

ECONOMIC WEEKLY BULLETIN